

Raadsinformatiebrief

Betreft: Stand van zaken Programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee 2031-2040

Aan de leden van de gemeenteraad

Inleiding

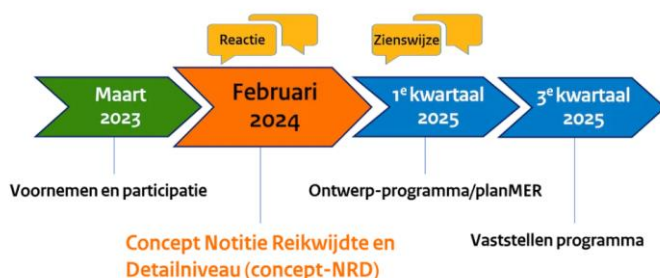
Met deze brief informeren we u over de stand van zaken van het (Rijks) Programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee 2031-204 (hierna: Programma VAWOZ) en de samenhang met de hoogspanningsnetuitbreiding Noord-Holland Noord. Ook treft u in de bijlage de ingediende reactie op de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau VAWOZ aan.

VAWOZ

Wat onderzoekt VAWOZ?

In het Klimaatakkoord is afgesproken om de Nederlandse energievoorziening te verduurzamen. Hiermee wordt de CO₂-uitstoot verminderd en klimaatverandering tegengegaan. Windenergie op zee speelt hierin een cruciale rol. Op deze manier wekt Nederland duurzame energie op, is Nederland voor energie minder afhankelijk van het buitenland en blijft economische ontwikkeling mogelijk. Om de opgewekte groene energie aan land te krijgen, is een goede aansluiting op het energiesysteem op land essentieel. Hoe dat het beste kan gebeuren, onderzoekt het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) met het Programma VAWOZ.

Hoe zie het proces voor VAWOZ er uit?

Het programma VAWOZ heeft een geschatte looptijd van ruim twee jaar. Na afronding in 2025 ligt er een programma-document waarin de meest kansrijke alternatieven zijn opgenomen om de windenergie naar land te brengen. Daarna start het proces om die alternatieven verder uit te werken gericht op realisatie.

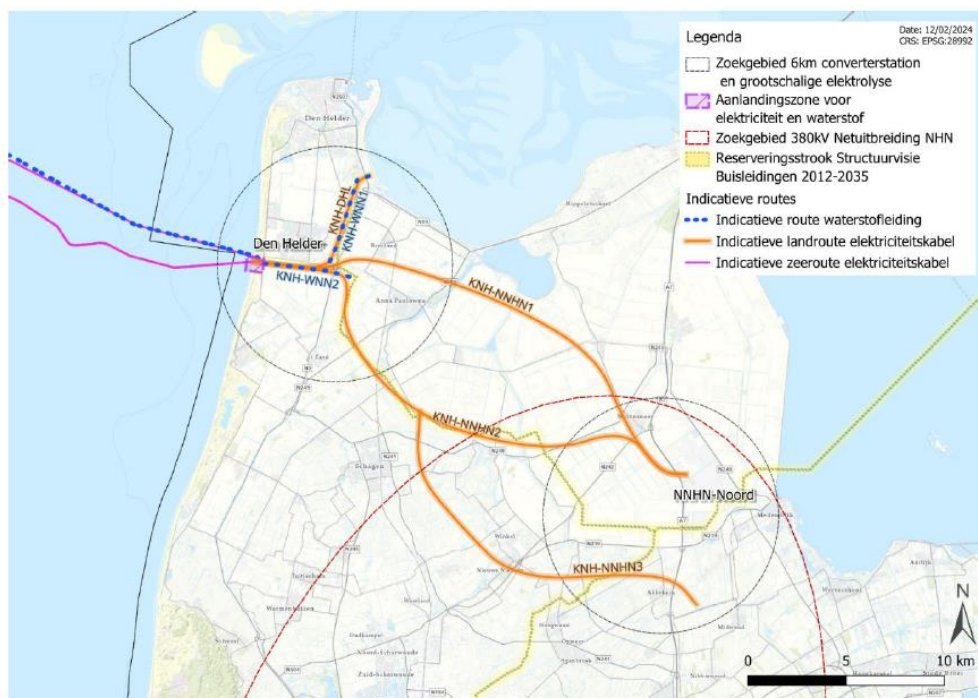
Wat is de stand van zaken?

Het programma VAWOZ is in het voorjaar 2023 gestart met de publicatie van het zogenaamde Voornemen en Voorstel voor participatie. De Kop-gemeenten hebben toen een gezamenlijke reactie ingediend. Het afgelopen jaar heeft het Programma VAWOZ samen met belanghebbenden in verschillende regio's een eerste verkenning gedaan van te onderzoeken kansrijke routes voor:

- stroomkabels en waterstofleidingen vanuit zee
- zoeklocaties op land voor converterstations, waterstofstations en grote elektrolyzers (groene waterstoffabrieken).

De resultaten van deze eerste fase, de kansrijke routes en locaties en de wijze waarop EZK deze wil onderzoeken, zijn nu opgenomen in de concept-NRD (zie vo.nl/sites/default/files/2024-02/Concept-notitie-reikwijdte-en-detailniveau-programma-VAWOZ-2031-2040.pdf).

In de concept-NRD zijn de volgende in de Kop te onderzoeken alternatieven opgenomen:

Figuur 4-2 Elektrische en waterstofroutes in Noord-Holland Noord

Een aanlanding met elektriciteit wordt altijd aangesloten op een 380 kV-station om de elektriciteit aan het landelijke net over te dragen. Er is momenteel geen 380kV-station nabij Den Helder. Op verzoek van de gemeenten in de regio en de Provincie Noord-Holland wordt de omgeving Den Helder in het onderzoek meegenomen als aansluitlocatie in het Programma VAWOZ. Gedurende de looptijd van Programma VAWOZ is het mogelijk dat besloten wordt om in de omgeving van Den Helder ook een nieuw 380kV-station te realiseren als er in de regio Den Helder veel vraag is naar elektriciteit.

De aanlanding met waterstof past binnen de ambities van de gemeente Den Helder en de regio (Kop en Noord-Holland Noord) om een belangrijke rol te vervullen in de transitie naar een waterstofeconomie.

De concept-NRD is in januari 2024 besproken in het bestuurlijk overleg voor het programma VAWOZ. Meerdere portefeuillehouders van de Kop-gemeenten waren hierbij aanwezig. In het bestuurlijk overleg nemen naast de portefeuillehouders deel: de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland, wethouders, waterschapsbestuurders en bestuurders van havenbedrijven.

Afstemming in de Kop vindt plaats via het portefeuillehoudersoverleg Fysieke Leefomgeving Kop. De Kop-gemeenten hebben een gezamenlijke reactie op deze concept-NRD ingediend (zie bijlage 1).

Samenhang met project 380 kV netuitbreiding 380kV Noord-Holland Noord

Wat is de samenhang tussen programma VAWOZ en met het project netuitbreiding 380kV NHN?
Naast het programma VAWOZ loopt ook het project 380kV Noord-Holland Noord. TenneT is de initiatiefnemer en het ministerie van EZK is het bevoegde gezag. Dit project beoogt de netcongestie in Noord-Holland boven het Noordzeekanaal op te lossen door middel van de aanleg van een nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding. Deze loopt richting een nieuw hoogspanningsstation nabij Agriport vanaf de bestaande hoogspanningsverbinding Diemen-Beverwijk. Om deze verbinding te kunnen maken is ook een nieuw 380kV hoogspanningsstation nodig op de lijn Diemen-Beverwijk. Daarvoor zijn diverse zoekgebieden ingetekend. Het programma VAWOZ onderzoekt tracés naar en aansluitingen op deze nog te bouwen hoogspanningsstations.

Voor het oplossen van de netcongestie in Noord-Holland boven het Noordzeekanaal is een enkele bovengrondse mastenrij voldoende. Als de minister van EZK binnen het programma VAWOZ besluit om in de Kop van Noord-Holland aan te landen, dan is een verzwaring van deze nieuwe hoogspanningsverbinding naar

een dubbele mastenrij noodzakelijk. Beide opties worden in het project onderzocht door Tennet. Verder brengt een aanlanding van wind op zee met een elektriciteitskabel een zogenaamd converterstation met zich mee in de buurt van het hoogspanningsstation. Ook wordt in het geval van aanlanding met elektriciteit onderzocht of er een grootschalige waterstoffabriek bij het hoogspanningsstation kan komen.

Wat is de stand van zaken van het project netuitbreiding 380kV Noord-Holland Noord?

Net als het programma VAWOZ, doorloopt dit project een aantal vast stappen:

In juli 2023 hebben we samen met de Kop-gemeenten een reactie ingediend op het Voornemen en voorstel voor participatie. Ons college is inhoudelijk bij dit project betrokken via de bestuurlijke overleggen die periodiek worden georganiseerd. Naar verwachting publiceert het project 380kV netuitbreiding Noord-Holland Noord na de zomer van 2024 haar concept NRD, het onderzoeksplan, waarop een zienschijze ingediend kan worden.

Participatiebijekomsten programma VAWOZ

Voor het programma VAWOZ zijn er participatiemogelijkheden die voor iedereen toegankelijk zijn:

- Mei Publicatie Nota van Antwoord: in de Nota van Antwoord geeft het Rijk aan of en hoe de formele reacties op de concept-NRD worden meegenomen in het Programma VAWOZ.
- Juni/juli Omgevingsupdate: Bij deze omgevingsupdate deelt het Rijk actuele informatie met betrekking tot het programma VAWOZ.

Het actuele overzicht met participatiebijekomsten vindt u op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/vawoz-2031-2040/participatiekalender-noord-0#voor-betrokken-overheden-en-organisaties>.

Den Helder, 2 april 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc
burgemeester

M.J. (Marc) Pothast
secretaris

Bijlage: brief met reactie van de Kop-gemeenten op de concept-NRD.